

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

25. juli 2005

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udviklings supplerende grundnotat vedrørende Kommissionens meddelelse om nyvurdering af forsyningspligtens omfang i medfør af artikel 15 i direktiv 2002/22/EF – KOM (2005) 203 af 24. maj 2005.

Supplerende grundnotat til Folketingets Europaudvalg

Kommissionens meddelelse om nyvurdering af forsyningspligtens omfang i medfør af artikel 15 i direktiv 2002/22/EF – KOM (2005) 203 af 24. maj 2005

VTUT 0155 REV

21. juli 2005

Resumé: Med meddelelsen startes revisionen af forsyningspligt direktivet, som forudsat i forsyningspligt direktivets artikel 15. I første omgang analyserer Kommissionen alene, om der er grundlag for at udvide forsyningspligten med mobilkommunikation og bredbåndstjenester.

IT- og Telestyrelsen
IKT-Brugerkontoret

Sagsbehandler
Kasper Nystrup Madsen
Telefon 3545 0204
E-post knm@itst.dk

Efter gennemgang af den teknologiske, markedsmæssige og samfundsmæssige udvikling, der har betydning for brugerne af elektronisk kommunikation, og efter at have anvendt kriterierne for fastlæggelse af forsyningspligtens omfang i forsyningspligt direktivet, konkluderer Kommissionen, at ingen af disse områder i dag opfylder betingelserne for at blive omfattet af forsyningspligt.

Kommissionen inviterer til bemærkninger på disse konklusioner, ligesom der inviteres til en fremadrettet debat med udgangspunkt i en række spørgsmål vedrørende fremtidens forsyningspligt. Efter høringen vil Kommissionen udsende en ny meddelelse, der vil indeholde resultatet af høringen sammen med Kommissionens endelige vurdering og standpunkt.

Baggrund og indhold

Kommissionens meddelelse tjener to formål:

- *For det første* skal den i overensstemmelse med artikel 15 i forsyningspligt direktivet klarlægge, om det er påkrævet at ændre eller omdefinere forsyningspligtens omfang på grund af den samfundsmæssige, økonomiske og teknologiske udvikling.
- *For det andet* benyttes meddelelsen til at indlede en bredere debat om forsyningspligt politikken, især da der i 2006 skal foretages en samlet vurdering af EU-regelpakken om elektronisk kommunikation. I den forbindelse vil forsyningspligt direktivet blive vurderet i sin helhed.

Kommissionen har på den baggrund sendt meddelelsen i høring med frist 15. juli i år. På et senere tidspunkt vil Kommissionen udsende en ny meddelelse, der vil indeholde resultatet af den offentlige høring og Kommissionens endelige vurdering og standpunkt.

Forsyningspligtens omfang

I forsyningspligt-direktivet fastsættes grundprincipperne for forsyningspligt og forsyningspligt defineres som: ”det minimum af tjenester af en bestemt kvalitet, som alle slutbrugere under hensyn til... nationale forhold har adgang til rimelige priser, uden at dette medfører konkurrenceforvridning.”

I det gældende direktiv omfatter forsyningspligten bl.a.:

Tilslutning til det offentlige telefonnet på et fast sted. Alle rimelige anmodninger om tilslutning til det offentlige telefonnet på et fast sted og om adgang til offentligt tilgængelige telefonitjenester på et fast sted skal efterkommes af mindst en virksomhed. Nettilslutning er begrænset til en enkelt tilslutning på slutbrugers bopæl. Der stilles ingen krav om hastighed af tilslutningen, med den skal kunne give funktionel adgang til internettet under hensyn til den fremherskende teknologi, der bruges af de fleste abonnenter, samt hvad der er teknologisk muligt.

Adgang til offentligt tilgængelige telefonitjenester. Dette betyder mulighed for at foretage og modtage lokale, nationale og internationale opkald, telefaxopkald og dataoverførelser. I tilknytning til disse basale telefonitjenester omfatter forsyningspligten også særlige tjenester for handicappede, offentlige betalingstelefoner samt rådighed over abonnentfortegnelser og adgang til nummeroplysningstjenester.

IT- og Telestyrelsen

Side 3

For at sikre, at forsyningspligten følger med udviklingen kræves det, at forsyningspligten tages op til nyvurdering med jævne mellemrum, således første gang nu i 2005 og derefter hvert tredje år. Kommissionen beskriver det overordnede udgangspunkt som værende et sikkerhedsnet, der giver et mindretal af forbrugere mulighed for at komme op på samme niveau som det flertal, der allerede har de grundlæggende tjenester. I direktivet opstilles også kriterier for enhver ændring af direktivets anvendelsesområde.

I hovedtræk er kriterierne for en ændring af forsyningspligten følgende:

- Et mindretal af forbrugerne vil blive udstødt, fordi de ikke har råd til tjenester, der benyttes af størstedelen af befolkningen.
- Inddragelse af disse tjenester under forsyningspligten vil udgøre en nettofordel for alle forbrugere, hvis de ikke udbydes på normale forretningsmæssige betingelser.

Kommissionen bemærker, at det samtidig skal sikres, at eventuelle ændringer ikke kunstigt fremmer nogle teknologier på bekostning af andre. Ligeledes er det vigtigt at sikre, at sektorspecifikke virksomheder ikke pålægges en uforholdsmæssig stor økonomisk byrde, og at forbrugere med lavere indkomster ikke rammes særligt hårdt.

Kommissionens analyser

Kommissionen analyserer to områder, nemlig mobilkommunikation og bredbånd. Endvidere stiller Kommissionen en række spørgsmål om emner, der forventes at blive relevante på længere sigt, ligesom også spørgsmål om finansieringen af forsyningspligten tages op.

Mobilkommunikation

Kommissionen konstaterer, at udbredelsen af mobiltelefoni er steget hurtigt. Således lå den gennemsnitlige udbredelse i EU i begyndelsen af 2004 på 81 %. Kommissionen bemærker også, at den enkelte mobiloperatør i sine licensvilkår sædvanligvis er pålagt at dække mindst 95 % af befolkningen. Da der typisk er flere operatører i hvert land, betyder det, at den nationale dækningsgrad er endnu større. Kommissionen bemærker endvidere, at i gennemsnit ligger de nye medlemslande mere end 20 %-point under EU 15, men med store variationer. Dog er der også meget, der tyder på, at udskiftningen fra fastnet- til mobiltelefoni i flere af disse lande går hurtigere end i EU 15.

Kommissionen vurderer, at mobilkommunikation har nået den fase, hvor der udbydes tjenester på et massemarked til priser, som forbrugerne kan og vil betale. Også priserne på telefonerne er faldet, og i mange lande gives telefonerne væk gratis eller sælges til subsidierede priser i detailledet.

Sammenfattende vurderer Kommissionen, at udbuddet af mobilkommunikation på konkurrencevilkår har betydet, at forbrugerne i vid udstrækning har adgang til mobilkommunikation til rimelige priser. Kommissionen finder derfor, at betingelserne for, at mobilkommunikation kan blive omfattet af forsyningspligten, ikke er til stede.

Bredbånd

Kommissionen konstaterer, at der i EU 15 i midten af 2004 var adgang til bredbåndstjenester for ca. 85 % af befolkningen. Der er tegn på at dette tal er betydeligt lavere for de ti nye medlemslande. På samme tidspunkt anvendte kun 6,5% af befolkningerne bredbåndstjenester. Der er store variationer landene imellem, lige fra mindre end 1 % til næsten 16 %. Kommissionen bemærker, at udbredelsen er størst i de lande, hvor konkurrencen mellem DSL og kabelbaseret bredbåndsinfrastruktur er hårdest.

Kommissionen bemærker ligeledes, at der er almindelig bekymring over, at der skal opstå en digital kløft mellem dem, der har adgang til avancerede elektroniske kommunikationstjenester, og dem der ikke har. Ligeledes har Kommissionen fremhævet betydningen af bredbånd for virkeliggørelsen af videnssamfundet, ligesom medlemslandene har udformet bredbåndsplener som led gennemførelsen af eEurope-handlingsplanen. Videre bemærker Kommissionen, at med øget geografisk udbredelse af bredbånd flyttes fokus til fjerntliggende områder og landdistrikter, som er tyndtbefolkede og med svagere markeds kræfter. Her har medlemslandene mulighed for at støtte udbredelsen af bredbåndstjenester ved hjælp af andre ordninger for offentlig finansiering – bl.a. strukturfondene. Dette kræver dog opfyldelse af bestemte kriterier.

Sammenfattende vurderer Kommissionen, at et lille men voksende mindretal af forbrugerne benytter bredbåndstjenester. Derfor er kriteriet om, at tjenesten ”benyttes af størsteparten af forbrugerne” ikke opfyldt. Kommissionen finder derfor, at betingelserne for, at bredbåndstjenester kan blive omfattet af forsyningspligten, ikke er til stede på nuværende tidspunkt.

Overvejelser på længere sigt

Kommissionen rejser en række spørgsmål om forhold af betydning for overvejelserne på længere sigt. Det drejer sig bl.a. om, om forsyningspligt alene bør omfatte adgang til infrastruktur og ikke tjenester, om der stadig skal være forsyningspligt på betalingstelefoner i en verden, hvor næsten alle har mobiltelefoner, om der fortsat skal være forsyningspligt på nummeroplysningstjenester, og om udviklingen af avancerede tjenester gør det nødvendigt på EU-plan at harmonisere forsyningspligten for handicappede yderligere.

Finansieringen af forsyningspligten

Kommissionen bemærker, at finansieringen af forsyningspligten i dag sker ved, at en kundegruppe krydssubsidieres af en anden kundegruppe. For medlemslandene er det muligt at finansiere nettoomkostningerne ved forsyningspligten enten ved at anvende offentlige midler eller ved at oprette en sektorspecifik fond, som alle virksomheder, der har markedsaktiviteter, bidrager til.

Kommissionen peger på, at operatørernes forpligtigelse til at opfylde visse sociale forpligtigelser var en del af den pris, de tidligere måtte betale for at have sær- eller eksklusivrettigheder til levering af tjenester. Den sektorspecifikke fond er en logisk forlængelse heraf, men det er usikkert, om dette er hensigtsmæssigt på et liberaliseret og konkurrencedrevet marked. Sociale omkostninger afholdes normalt via den almindelige beskatning.

I forhold til overvejelserne på længere sigt stiller Kommissionen to spørgsmål, nemlig om målet om social integration i et konkurrencepræget kommunikationsmiljø kan nås ved en hensigtsmæssig finansiering af forsyningspligten, og om finansiering over skatten er et realistisk alternativ?

Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentets holdning foreligger ikke.

Nærhedsprincippet

Der er tale om Kommissionens meddelelse om nyvurdering af forsyningspligtens omfang i medfør af artikel 15 i direktivet om forsyningspligt og brugerrettigheder i forbindelse med elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (2002/22/EF), hvor Kommissionen ikke drøfter nærhedsprincippet. I meddelelsen inviterer Kommissionen til en fremadrettet debat om fremtidens forsyningspligt. Det vurderes, at denne debat er i overensstemmelse med princippet om nærhed, da det er vigtigt, at denne debat sker i fælleseuropæisk regi.

Det er derfor regeringens vurdering, at Kommissionens meddelelse er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Kommissionens meddelelse påvirker ikke i sig selv gældende dansk ret. Hvis den nyvurderingsproces, der er indledt med Kommissionens meddelelse, fører til

ændringer af forsyningspligt direktivets bestemmelser om forsyningspligtens omfang, kan det føre til behov for ændring af:

- lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet, og
- bekendtgørelse om forsyningspligttydelser.

Høring

Meddelelsen blev den 13. juni 2005 sendt i høring i EU-specialudvalget for it- og telekommunikation. Der var høringsfrist for umiddelbare bemærkninger den 17. juni 2005, herudover er der mulighed til at komme med uddybende bemærkninger inden den 14. juli 2005.

Ved høringsfristens udløb for umiddelbare bemærkninger var der indkommet 2 høringssvar fra henholdsvis Sonofon, og HK/Privat, der ikke havde nogle bemærkninger.

Ved høringsfristens udløb for uddybende bemærkninger for fastlæggelse af dansk holdning var der indkommet 1 høringssvar fra TDC. Idet TDC lægger vægt på, at omfanget af forsyningspligten løbende skal holdes op mod den teknologiske udvikling, for at undgå at fastholde en forældet teknologi som en pligtjeneste, kan TDC tilslutte sig ministeriets oplæg. TDC vil i øvrigt opfordre til at støtte Kommissionens oplæg til at overveje de fremtidige former for finansiering af forsyningspligten. Desuden finder TDC det væsentligt, at ministeriet i de danske overvejelser omkring forsyningspligtens omfang har som mål at sikre, at omfanget af den danske forsyningspligt tilpasses, så den ikke overstiger det af EU anbefalede niveau.

IT- og Telestyrelsen

Side 6

Andre landes holdning

Kommissionens meddelelsen er den 9. juni blevet præsenteret i Rådets arbejdsgruppe for telekommunikation og informationssamfundet. De øvrige landes synspunkter kendes endnu ikke.

Foreløbig dansk holdning

Danmark kan tilslutte sig Kommissionens analyser vedr. mobil og bredbånd, herunder at der indtil videre ikke synes at være grundlag for at udvide forsyningspligten på disse områder.

De fremadrettede overvejelser på længere sigt, som Kommissionen tager op i meddelelsen synes relevante, og Danmark kan tilslutte sig, at det løbende overvejes, om der er behov for justeringer i reguleringen af forsyningspligt, herunder om nogle af de eksisterende forpligtelser er overflødige.

For så vidt angår fremtidige overvejelser om eventuelle ændringer af reguleringen af nummerplysning og nummerfortegnelser, bør det sikres, at der fortsat er adgang til en fælles nummerdatabase til brug for alarmmyndighederne.

Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Kommissionens meddelelse har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Kommissionens meddelelsen har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser.

Tidligere forelæggelser for Folketinget

Folketingets Europaudvalg har med Udenrigsministeriet brev af 22. juni 2005 modtaget grundnotat vedrørende Kommissionens meddelelse af 24. maj 2005.